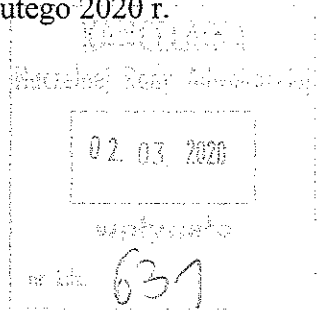

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

SPS-WP-173-42/20

Warszawa, dnia 27 lutego 2020 r.

Prezes
Naczelnej Rady Adwokackiej
Pan Jacek Trela

Szanowny Panie Prezesie

Z upoważnienia Marszałek Sejmu, uprzejmie przekazuję – w trybie art. 58 pkt 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz.U.2019.1513 j.t. ze zm.) - obywatelski projekt ustawy o ochronie własności w Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego, z prośbą o przedstawienie opinii.

Z poważaniem

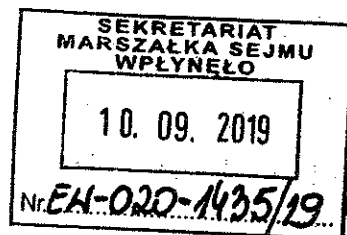
Dariusz Salamończyk

Komitet Inicjatywy Ustawodawczej „STOP447”
na rzecz ustawy o ochronie własności w
Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami
dotyczącymi mienia bezdziedzicznego.

Warszawa, dnia 9 września 2019 r.

ul. Żąbkowska 11/4
03-736 Warszawa

e: kontakt@stop447.info
k: +48 513 710 580
b: +48 500 072 622

Szanowna Pani

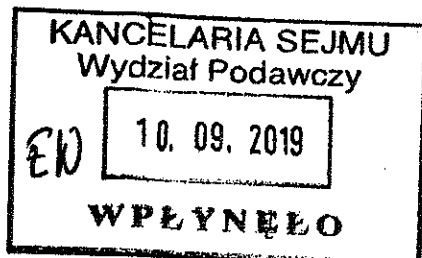
Elżbieta Witek

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Kancelaria Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Szanowna Pani Marszałek,

działając, jako pełnomocnik Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej na rzecz ustawy o ochronie własności w Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego, działając w trybie art. 6 ustawy z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2120) informuję Panią Marszałek o utworzeniu Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej na rzecz ustawy o ochronie własności w Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego z siedzibą ul. Żąbkowska 11/4, 03-736 Warszawa, w skład którego wchodzi następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko
1.	Robert Bąkiewicz
2.	Mariusz Piotrowski
3.	Tomasz Kalinowski
4.	Jerzy Wasiukiewicz
5.	Damian Kita
6.	Paweł Kryszczak
7.	Bartosz Karamuz
8.	Magdalena Michalczyk
9.	Michał Murgrabia
10.	Renata Ochalska

RM *Oh*

11.	Paulina Wojtczak
12.	Marek Matecki
13.	Mateusz Marzoch
14.	Michał Piendyk
15.	Stefan Borkiewicz

Zgodnie z nałożonym obowiązkiem informuję jednocześnie o danych, dotyczących pełnomocnika wymienionego Komitetu oraz jego zastępcy:

1. Pan Robert Bąkiewicz, .

2. Pan Mariusz Piotrowski,

Jednocześnie składam w załączeniu projekt ustawy o ochronie własności w Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego oraz wykaz 1000 obywateli wraz z ich podpisami, którzy poparli przedmiotowy projekt ustawy.

Wnoszę także o wydanie postanowienia o przyjęciu zawiadomienia.

2 powierzeń,
Robert Bąkiewicz
Mariusz Piotrowski

Załączniki:

Załącznik nr 1 - projekt ustawy wraz z uzasadnieniem

Załącznik nr 2 - protokół z zwołaniem Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej

Załącznik nr 3 - wzór karty podpisowej

Załącznik nr 4 - wykaz (152 karty) podpisów obywateli z ich danymi

PROJEKT USTAWY

Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej „#STOP447”

na rzecz projektu ustawy o ochronie własności w Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego.

Ustawa

z dnia ... 2019 r.

o ochronie własności w Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego

Preambuła

Wobec głosów przedstawicieli państw obcych i innych środowisk twierdzących, że Państwo Polskie powinno dokonać rekompensaty podmiotom innym niż właściciele lub ich spadkobiercy za mienie przejęte przez Państwo Polskie oraz wobec nacisków aby dokonać takich rekompensat - Rzeczpospolita Polska uznaje te roszczenia za pozbawione podstaw i rażąco niesprawiedliwe.

To Rzeczpospolita Polska i jej obywatele byli głównymi ofiarami II wojny światowej, okresu powojennego i zbrodni dokonywanych w tym czasie przez Niemcy i Związek Sowiecki, a nie doczekali się odpowiednich rekompensat ani ze strony tych Państw, ani ze strony indywidualnych sprawców zbrodni.

Rzeczpospolita Polska kieruje się prawem, a w tym obowiązującymi w Polsce zasadami prawa własności i prawa spadkowego. Rzeczpospolita Polska uznaje roszczenia reprivatyzacyjne spadkobierców oraz instytucjonalnych właścicieli, stwierdzając je zgodnie z prawem. W zakresie przejmowania przez Państwo majątku obywateli zmarłych bez pozostawienia spadkobierców, zasady te podobne są do zasad obowiązujących w innych państwach cywilizowanych.

Rzeczpospolita Polska nie narusza praw innych państw i narodów, oraz oczekuje podobnej postawy od swych partnerów w relacjach międzynarodowych. Rzeczpospolita Polska uznaje za nie wywołujące skutków prawnych deklaracje interpretowane przez niektórych jako zobowiązanie do dokonania bezpodstawnych rekompensat. W szczególności uznaje za nie wywołującą skutków prawnych tzw. deklarację terezińską, bo nikt nie jest władny zaciągać w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązań sprzecznych z prawem.

Rzeczpospolita Polska - ze względu na wyżej wymienione - uznaje za konieczne uchwalenie niniejszej ustawy w celu zabezpieczenia Państwa i jego obywateli przed podstępą grabieżą, pozorowaną bezpodstawnymi roszczeniami.

Art. 1. Ustawa określa sposób postępowania organów władzy publicznej w przypadku zwrócenia się do podmiotów w niej opisanych z roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) mieniu bezdziedzicznym – należy przez to rozumieć, znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mienie opuszczone, porzucone lub przejęte przez Skarb Państwa na podstawie przepisów odrębnych, którego poprzedni właściciele zmarli i nie pozostawili spadkobierców ani zapisobierców, a także mienie, co do którego poprzedni właściciele lub ich spadkobiercy nie złożyli wniosków o ich zwrot w terminach przewidzianych w przepisach odrębnych.
- 2) roszczeniach dotyczących mienia bezdziedzicznego – należy przez to rozumieć wszelkie żądania wysuwane wobec Rzeczypospolitej Polskiej, Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, kościołów i związków wyznaniowych, innych polskich osób prawnych prawa publicznego w rozumieniu właściwych przepisów praw a także wobec osób fizycznych przez podmioty prawa międzynarodowego, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby fizyczne dotyczące mienia bezdziedzicznego, w tym dotyczące zwrotu mienia bezdziedzicznego w naturze lub uzyskania jakiegokolwiek rekompensaty lub zadośćuczynienia związanego z tym mieniem.

Art. 3. 1. Zakazuje się podejmowania jakichkolwiek czynności zmierzających do zaspokojenia roszczeń dotyczących mienia bezdziedzicznego, w tym prowadzenia negocjacji, zawierania ugód, uznawania roszczeń i powództw dotyczących mienia bezdziedzicznego, wyrażania zgody na mediację, kierowania stron do mediacji, wypłaty świadczeń pieniężnych oraz przekazywania świadczeń rzeczowych.

2. Zakazuje się inicjowania jakichkolwiek postępowań, mających na celu ominięcie zakazów, o których mowa w ust. 1 oraz inicjowania tworzenia podstaw prawnych dla roszczeń do mienia bezdziedzicznego.

3. Czynności prawne dokonane wbrew zakazom, o których mowa w ust. 1 i 2, nie wywołują żadnych skutków prawnych.

4. Roszczenia dotyczące mienia bezdziedzicznego nie podlegają potrąceniu.

Art. 4. 1. Postępowania zmierzające do zaspokojenia roszczeń dotyczących mienia bezdziedzicznego podlegają umorzeniu, choćby pozwany lub uczestnik postępowania uznali zasadność żądania wnoszącego powództwo cywilne lub wniosek w trybie administracyjnym.

2. Osoby reprezentujące Rzeczpospolitą Polską przed międzynarodowymi organami sądowymi, trybunałami arbitrażowymi, a także organami innych państw, zobowiązane są do kwestionowania roszczeń dotyczących

Re

mienia bezdziedzicznego. Zakazane jest wyrażanie zgody przez te podmioty na rozstrzyganie spraw roszczeń dotyczących mienia bezdziedzicznego w arbitrażu międzynarodowym.

3. Zakazuje się prowadzenia postępowania egzekucyjnego służącego zaspokojeniu roszczeń dotyczących mienia bezdziedzicznego na podstawie jakiegokolwiek tytułu wykonawczego. Komornik odmawia wszczęcia postępowania egzekucyjnego, a wszczęte postępowania umarza z urzędu.

4. W przypadku skierowania roszczeń dotyczących mienia bezdziedzicznego wobec obywatela polskiego, będzie on zwolniony z kosztów sądowych w całości i przysługiwać mu będzie pomoc prawna z urzędu, przy czym udzielenie pomocy prawnej nie będzie uzależnione od wykazania, że nie ma on dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Art. 5. 1. Kto narusza zakazy opisane w art. 3 ust. 1 i 2 podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.

2. Jeżeli czynu opisanego w ust. 1 dopuszcza się funkcjonariusz publiczny podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 lub karze 25 lat pozbawienia wolności. Sąd wymierzając karę za opisany czyn orzeka wobec skazanego środek karny w postaci pozbawiania praw publicznych na okres nie krótszy niż lat 10.

Art. 6. Kto niedopełnia obowiązku, opisanego w art. 4 ust. 2 zdanie pierwsze podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 7. Kto narusza zakaz opisany w art. 4 ust. 2 zdanie drugie podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.

Art. 8. Kto narusza zakaz opisany w art. 4 ust. 3 podlega karze grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od jej ogłoszenia.

UZASADNIENIE DO PROJEKTU USTAWY

Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej na rzecz projektu ustawy o ochronie własności w Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego.

Działając po myśli art. 34 Regulaminu Sejmu RP, Komitet Inicjatywy Ustawodawczej na rzecz ustawy o ochronie własności w Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego (#STOP 447) przedstawia uzasadnienie do projektu ustawy.

W pierwszej kolejności wskazać należy tło zarówno polityczne jak i medialne, które powstało na skutek uchwalenia Ustawa z 2017 roku o niezwłocznym uczynieniu sprawiedliwości ocalonym z Holocaustu, którym nie zadośćuczyniono ich strat (tzw. Just 447). Podstawę formalną do uchwalenia przedmiotowej ustawy dała tzw. Deklaracja Terezińska z dnia 30 czerwca 2009 r. Polska – strona wymienionej deklaracji biorąc udział, jako jedno z 46 państw, przystąpiła do niej, nie składając jednak podpisu ani też w inny sposób jej nie ratyfikując. Mimo to przywołana deklaracja stała się podstawą do wysuwania pod adresem Polski żądań, nie objętych przedmiotem obrad, a dotyczących bezpośrednio zwrotu mienia bezdziedzicznego.

Warto nadmienić, że pojęcie mienia bezdziedzicznego - chociaż niezdefiniowane w prawie materialnym – nie budzi wątpliwości. Mowa tu o mieniu obywateli państwa polskiego, którzy padli ofiarą II wojny światowej a którzy nie pozostawili spadkobierców. W takiej sytuacji mienie osoby zmarłej, zgodnie z zasadami wynikającymi jeszcze z prawa rzymskiego, przechodzi na skarb państwa, którego obywatelem był zmarły. Zasada ta jest powszechna i respektowana we wszystkich systemach prawnych, których korzenie sięgają tradycji prawnej starożytnego Rzymu.

Niemniej jednak, by kwestia pojęcia „mienie bezdziedziczne” nie budziła jakichkolwiek zastrzeżeń interpretacyjnych, projekt wprowadza jego definicję. Pozwoli to wykluczyć przypadki odmiennej interpretacji bądź też zawężanie lub rozszerzanie zakresu pojęciowego tego zwrotu. W konsekwencji, wprowadzenie definicji ma charakter porządkowy, ułatwiający stosowanie ustawy w praktyce. Za mienie bezdziedziczne należy zatem uznawać „znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mienie opuszczone, porzucone lub przejęte przez Skarb Państwa na podstawie przepisów odrębnych, którego poprzedni właściciele zmarli i nie pozostawili spadkobierców ani zapisobierców, a także mienie, co do którego poprzedni właściciele lub ich spadkobiercy nie złożyli wniosków o ich zwrot w terminach przewidzianych w przepisach odrębnych.”.

Podkreślić należy, że w dotychczasowym obrocie prawnym nie istniała potrzeba unormowania ochrony własności w Rzeczypospolitej Polskiej z uwagi na obowiązujący porządek prawny, w tym też porządek prawny Unii Europejskiej. Impulsem do wprowadzeniem przedmiotowego projektu w życie stały się naciski organizacji zagranicznych, poparte przez dyplomację międzynarodową, których podstawą merytoryczną stała się właśnie Deklaracja Terezińska.

Istotną kwestią jest, iż wejście w życie zaproponowanego projektu nie wprowadzi żadnych obciążeń finansowych dla Skarbu Państwa czy też jednostek samorządu terytorialnego; co więcej nie wprowadzi także żadnych innych obciążeń natury pozabudżetowej. Obecny kształt projektu nie wprowadza także obciążeń finansowych dla osób fizycznych, podmiotów posiadających osobowość prawną, czy też takiej nie posiadających. Nie wprowadzi także potrzeby wydania aktów wykonawczych. Ważnym argumentem jest też fakt, iż zaproponowany projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej. Co więcej zaproponowane zapisy podzielają zasady tradycji prawnej państw europejskich, bowiem w żadnych z nich nie ma możliwości wysuwania roszczeń w stosunku do poszczególnych państw z tytułu mienia bezdziedzicznego, które automatycznie przeszło na własność tychże państw.

Stosunek społeczności międzynarodowej w stosunku do państwa polskiego jest odmienny niż stosunek do pozostałych państw Unii Europejskiej. Z tych też względów powstała potrzeba ochrony mienia w Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami majątkowymi pozbawionymi podstawy, jednak silnie akcentowanymi na arenie międzynarodowej.

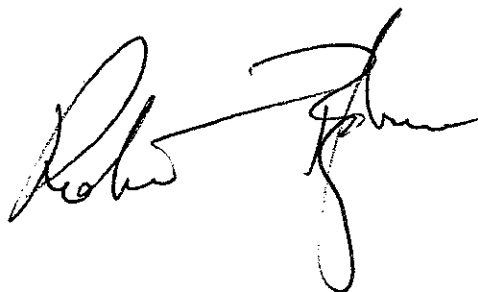
Projekt ustawy w pierwszym miejscu wprowadza definicję tego typu roszczeń, jako „wszelkie żądania wysuwane wobec Rzeczypospolitej Polskiej, Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, kościołów i związków wyznaniowych, innych polskich osób prawnych prawa publicznego w rozumieniu właściwych przepisów praw a także wobec osób fizycznych przez podmioty prawa międzynarodowego, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby fizyczne dotyczące mienia bezdziedzicznego, w tym dotyczące zwrotu mienia bezdziedzicznego w naturze lub uzyskania jakiegokolwiek rekompensaty lub zadośćuczynienia związanego z tym mieniem.”.

W dalszej kolejności ustawa wprowadza penalizację wszelkiego typu działań zmierzających do wprowadzenie w życie lub też usankcjonowanie prawne tego typu roszczeń. Ustawa w sposób bezpośredni zakazuje podejmowania jakichkolwiek czynności, zmierzających do zaspokojenia roszczeń dotyczących mienia bezdziedzicznego na każdym jego stadium, tj. prowadzenia negocjacji, zawierania ugód, uznawania roszczeń i powództw, a także wyrażania zgody na mediację, kierowania stron sporu do mediacji. Karze podlega w końcu sama wypłata roszczeń pieniężnych oraz zaliczania na ich poczet świadczeń rzeczowych.

Zakazane też jest w myśl projektu inicjowanie jakichkolwiek postępowań, mających na celu omińnięcie zakazów wyżej wymienionych oraz inicjowanie tworzenia podstaw prawnych dla roszczeń dotyczących mienia bezdziedzicznego.

Mając na uwadze fakt, iż istnieje realne niebezpieczeństwo stworzenia podstawy prawnej dla tego typu roszczeń a także mając na względzie ich skalę wprowadzenie niniejszego projektu stało się ze wszech miar niezbędne.

www.STOP447.info

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Robert Jan', written in a cursive style.